

EDITORIAL

La Guerra Civil dels anys 1936-1939 és, sense cap mena de dubte, el fenomen més important de la nostra història contemporània. Això no s'explica només per l'autèntica convulsió que va suposar en tots els ordres de la societat catalana i espanyola durant els anys en què es va desenvolupar, sinó perquè va acabar generant una llarga dictadura de gairebé quaranta anys de durada. El conflicte també va esdevenir una guerra d'abast internacional, fins al punt que des del primer moment va crear una gran polarització en un món confrontat entre el feixisme i l'antifeixisme; entre els partidaris dels règims autoritaris i els partidaris de la democràcia i de la revolució social. La "guerra d'Espanya", com fou coneguda, no va deixar indiferent a ningú i, a més, va acabar convertint-se en el pròleg inevitable d'una nova confrontació mundial.

Segurament per aquestes raons, la guerra del 36 segueix despertant interès dins i fora de les nostres fronteres, més enllà del cercle d'estudiosos, com han posat en relleu episodis com l'estrena, l'any 1995, de la pel·lícula del realitzador britànic Ken Loach, *Land and Freedom*, que va tenir un notable impacte internacional, o esdeveniments com, per exemple, que el mític llibre de George Orwell, *Homage to Catalonia*, disposi entre moltes altres d'una edició en japonès. I la publicació de llibres i de treballs, en tots els idiomes, a l'entorn de la Guerra Civil segueix gaudint d'un bon ritme i d'un important ressò. Tot plegat ha coincidit també amb l'obertura de nous arxius —com els de l'antiga Unió Soviètica— i l'aparició de nous temes d'interès, de nous àmbits de recerca que han permès aproximacions sobre temàtiques i aspectes pràcticament inèdits.

Tot aquest seguit de raons justificarien a bastament la publicació d'una revista internacional sobre la Guerra Civil espanyola. Internacional perquè la guerra ho fou: des de la participació dels brigadistes internacionals, fins a la implicació de les potències feixistes europees, Alemanya i Itàlia, o de la Unió Soviètica, la guerra d'Espanya va configurar un camp de batalla amb contingents humans de molts països. Internacional perquè des de Moscou fins a Ciutat de Mèxic, des de Sarajevo fins a Nova York, passant per l'Havana o Buenos Aires, la guerra d'Espanya encara desperta nostàlgies i sentiments confrontats. La diàspora humana que va provocar la guerra va ésser tan ingent que, iniciat el segle XXI, arreu del món resten testimonis vius que recorden i reviuem sovint el que per a ells —i per a moltes altres generacions del futur— fou l'episodi més important de les seves vides. En aquest sentit, és molt significatiu que a l'estat francès funcioni des de fa uns anys una Associació, la FFRE, que reuneix els "*filles et filles des Républicains espagnols*".

Altrament, una revista internacional sobre la Guerra Civil espanyola, publicada des de Barcelona, ha d'ésser necessàriament oberta i crítica tant pel que fa a àmbits temàtics com a orientacions historiogràfiques i ha de tenir, a més, una vocació universalista, que provoqui l'interès de totes aquelles persones que dins i fora de l'estat espanyol són sensibles a la història de la guerra. Els reptes que es planteja la revista són, doncs, importants. Perquè, a més, malauradament, el tema de la guerra, de la violència, dels conflictes de tota mena no són aliens a les preocupacions actuals. I en aquest punt, la Guerra Civil espanyola pot ser un referent per a moltes reflexions del present. Des d'aquest punt de vista, la revista vol ser també una finestra oberta al món dels problemes, dels litigis i també de les esperances i desesperances que ens envolten.

